

Bruksela, 26 kwietnia 2023 r.
(OR. en)

8406/23

AGRI 199
AGRISTR 26
RECH 147

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie możliwości biogospodarki w świetle obecnych wyzwań, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie możliwości biogospodarki w świetle obecnych wyzwań, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich, w wersji zatwierdzonej na posiedzeniu Rady 25 kwietnia 2023 r.

Konkluzje Rady w sprawie możliwości biogospodarki w świetle obecnych wyzwań, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich

Rada Unii Europejskiej,

PRZYWOŁUJĄC:

- konkluzje Rady na temat uaktualnionej strategii dotyczącej biogospodarki z 29 listopada 2019 r.;
- konkluzje Rady w sprawie strategii „Od pola do stołu”;
- konkluzje Rady w sprawie nowej strategii leśnej UE 2030
- konkluzje Rady w sprawie zrównoważonej niebieskiej gospodarki;

UWZGLĘDNIAJĄC:

- Europejski Zielony Ład;
- strategię „Od pola do stołu”;
- nową strategię leśną UE 2030;
- strategię na rzecz bioróżnorodności 2030;
- Strategię UE na rzecz ochrony gleb 2030;
- Plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym;
- wspólną politykę rolną i plany strategiczne państw członkowskich;
- cele pakietu „Gotowi na 55” i planu REPowerEU;
- sprawozdanie Komisji z postępów we wdrażaniu strategii UE dotyczącej biogospodarki;
- komunikat Komisji „Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich UE – W kierunku silniejszych, lepiej skomunikowanych, odpornych i zamożnych obszarów wiejskich do 2040 r.”;
- komunikat Komisji pt. „Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej”;
- międzynarodowe zobowiązania Unii w zakresie zrównoważonego rozwoju, handlu, ochrony środowiska oraz przystosowywania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków;

- wyniki konferencji wysokiego szczebla pt. „Biogospodarka – umożliwianie wdrażania Europejskiego Zielonego Ładu w trudnych czasach”, która odbyła się 6–7 października 2022 r. w Brukseli;
- wyniki konferencji „Życie w ramach biogospodarki” zorganizowanej przez prezydencję szwedzką 27–28 lutego 2023 r. w Sztokholmie;

PODKREŚLAJĄC

istotną rolę zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym w przewyżczeniu bieżących wyzwań, zwłaszcza w odniesieniu do klimatu, bioróżnorodności, bezpieczeństwa energetycznego i żywnościowego, oraz jej znaczenie dla gospodarki Unii, w szczególności, jeśli chodzi o zapewnianie podstawowych produktów, zwiększanie konkurencyjności, dywersyfikację dochodów i tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich i przybrzeżnych, przy czym biogospodarka wspiera też działania Unii na rzecz zielonej transformacji i zwiększenia odporności, w ramach całościowego i przekrojowego podejścia zapewniającego spójność między obszarami polityki. °

1. ZWRACA UWAGĘ na rolę biogospodarki w kontekście zapewniania odporności UE i mierzenia się z bieżącymi wyzwaniami, mając na względzie w szczególności, że bioprodukty – gdy są pozyskiwane i wytwarzane w sposób zrównoważony – mogą przyczynić się do zwiększenia odporności i samowystarczalności. UZNAJE, że zarówno wyzwanie związane z klimatem, jak i bezprawna, nieuzasadniona i niczym niesprowokowana rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie jeszcze bardziej uwypukliły potrzebę przyspieszenia przejścia na czystą i odnawialną energię, stosowanie zrównoważonych materiałów wytwarzanych bez udziału paliw kopalnych, a także zrównoważonych, odpornych i sprawiedliwych systemów żywnościowych.
2. UZNAJE, że biogospodarka, opierająca się na wyprodukowanej w sposób zrównoważony biomasy i pozostałościach, jest zarówno czynnikiem umożliwiającym zieloną i sprawiedliwą transformację, jak i wynikiem takiej transformacji, przyczyniając się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju poprzez uwzględnienie w równym stopniu środowiskowego, społecznego i gospodarczego wymiaru zrównoważoności. PODKREŚLA kluczową rolę zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym dla klimatu i środowiska oraz dla osiągnięcia celów przewidzianych w Europejskim Zielonym Ładzie i jego strategiach.

3. ZWRACA UWAGĘ NA TO, że biogospodarka jest pojęciem międzysektorowym i całościowym, które może zapewnić równowagę między wszystkimi trzema wymiarami zrównoważoności; oraz ZAZNACZA, że biogospodarka wzmacnia gospodarkę o obiegu zamkniętym i współdziała z nią poprzez zasoby odnawialne i zasobooszczędne wykorzystywanie opartych na biomase strumieni ubocznych z rolnictwa, produkcji żywności, leśnictwa, rybołówstwa, akwakultury i gospodarki wodnej, a także strumieni odpadów organicznych, także z gospodarstw domowych. PODKREŚLA, że sektory biogospodarki są często wzajemnie powiązane, co przyczynia się do tworzenia synergii oraz do rozszerzania i wzmacniania powiązań między tymi sektorami. UZNAJE, że biogospodarka jest w dużym stopniu uzależniona od zdrowych i odpornych ekosystemów i że w ramach rozwoju i wdrażania zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym należy promować synergie między biogospodarką i bioróżnorodnością.
4. Z ZADOWOLENIEM ODNOTOWUJE sprawozdanie z postępów we wdrażaniu strategii UE dotyczącej biogospodarki oraz ogólne pozytywne kroki w ramach wdrażania planu działania, w tym opracowanie krajowych i regionalnych strategii dotyczących biogospodarki oraz uruchamianie inwestycji prywatnych, przedsiębiorstw typu start-up oraz badań naukowych i innowacji w różnych sektorach bioprzemysłu. ZGADZA SIĘ, że podczas przyszłej realizacji planu działania muszą zostać uwzględnione skutki bezprawnej, nieuzasadnionej i niczym niesprowokowanej rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie np. dla bezpieczeństwa żywnościowego i energetycznego; oraz że silna strategia UE dotycząca biogospodarki koncentrująca się na wszystkich trzech wymiarach zrównoważoności może przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w Europejskim Zielonym Ładzie. ODNOTOWUJE też, że w sprawozdaniu podkreślono potrzebę zajęcia się wieloraką presją na lądy i morza i zaradzenia tej presji, a także zapewnienia bardziej zrównoważonej struktury konsumpcji.
5. UWYPUKLA rolę biogospodarki dla dynamiki obszarów wiejskich, mobilizowania producentów surowców w działaniach na rzecz klimatu i zielonej transformacji, a także dla tworzenia i utrzymywania miejsc pracy, wzrostu oraz równych szans w całej UE i jej regionach. ZWRACA UWAGĘ NA to, jak ważne są zrównoważone rozwiązania na obszarach wiejskich oraz zapewnienie większych i zróżnicowanych dochodów w sektorach biogospodarki producentom surowców, właścicielom gruntów, małym i średnim przedsiębiorstwom oraz innym podmiotom na obszarach wiejskich, w tym poprzez nowe łańcuchy wartości dodanej i modele biznesowe, w ramach których producenci ci są w pełni zintegrowani.

6. UZNAJE znaczenie biogospodarki dla wprowadzania innowacji na obszarach wiejskich oraz rolę wykorzystywania w sposób komplementarny dostępnych obecnie instrumentów finansowania, takich jak wspólna polityka rolna, program „Horyzont Europa”, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury, Europejski Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, Fundusz Spójności, program LIFE, fundusz innowacyjny oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. DOSTRZEGA, jak ważne są takie inicjatywy, jak inteligentne wioski, europejskie partnerstwo innowacyjne na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa oraz nowa koncepcja wsi przyjaznych przedsiębiorstwom typu start-up.
7. UZNAJE rolę zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym w waloryzacji zasobów dostępnych na szczeblu lokalnym i regionalnym poprzez rozwój nowych międzysektorowych i wzajemnie powiązanych zrównoważonych i sprawiedliwych społecznie łańcuchów wartości dodanej. W związku z tym PODKREŚLA, jak ważne jest, by zauważać i wykorzystywać specyfikę regionalną i lokalną, m.in. specyfikę małych, geograficznie odizolowanych gospodarstw i regionów najbardziej oddalonych.
8. UZNAJE wartość biogospodarki dla wdrożenia długoterminowej wizji UE dla obszarów wiejskich i planu działania UE na rzecz obszarów wiejskich, a także znaczenie biogospodarki w promowaniu spójności, w tym sprawiedliwości społecznej i sprawiedliwej transformacji, na obszarach wiejskich.
9. PODKREŚLA znaczenie transformacji systemu żywnościowego oraz dalszego badania potencjału biogospodarki, innowacyjnych metod i innych praktyk opartych na zasobach przyrody w celu zapewnienia zdrowej i bogatej w składniki odżywcze żywności i paszy, przy jednoczesnym uwzględnieniu zasady ostrożności.
10. ZWRACA UWAGĘ na potencjał biozasobów w takich sektorach, jak przemysł chemiczny, budowlany i tekstylny oraz w sektorze opakowań, a także na potencjał wynikający ze zwiększonego zapotrzebowania rynku na biomateriały w ekosystemach przemysłowych i szerszych łańcuchach wartości. UWYPUKLA znaczenie składowania dwutlenku węgla w materiałach i produktach odnawialnych.

11. UZNAJE znaczenie innowacyjnej gospodarki składnikami odżywczymi, ponownego użycia i recyklingu, zrównoważonego rolnictwa z wykorzystaniem bionawozów oraz zrównoważonej produkcji zwierzęcej, takiej jak produkcja zwierzęca związana z danym obszarem, oraz ZWRACA UWAGĘ na ich wkład w zamknięcie cyklu obiegu składników odżywczych, w wyniku czego minimalizuje się straty składników odżywczych i zanieczyszczenie, a jednocześnie udostępnia alternatywy dla składników odżywczych z zasobów kopalnych lub składników importowanych oraz promuje niezależny i rentowny europejski system rolniczy, który zwiększa bezpieczeństwo żywnościowe.
12. ODNOTOWUJE, że biogospodarka została włączona do wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 jako integralny aspekt celu szczegółowego i ZWRACA SIĘ do Komisji o przedstawienie przeglądu sytuacji i monitorowanie tego, w jaki sposób państwa członkowskie uwzględniły biogospodarkę w swoich planach strategicznych. ZACHĘCA Komisję do rozważenia wprowadzenia biogospodarki jako celu szczegółowego w innych politykach i instrumentach.
13. PODKREŚLA znaczenie inkluzywnego podejścia przy rozwijaniu biogospodarki, a zwłaszcza konieczność zaangażowania w to producentów surowców i ścisłej współpracy z nimi, oraz AKCENTUJE rolę spółdzielni rolniczych i leśnych. ZWRACA UWAGĘ na to, że zaangażowanie młodszych pokoleń ma istotne znaczenie dla pomyślnego rozwoju biogospodarki.
14. UWYPUKLA wielofunkcyjną rolę lasów oraz istotną rolę ich właścicieli i zarządców lasów, aktywnej i zrównoważonej gospodarki leśnej, a także sektora leśno-drzewnego dla biogospodarki. ZAZNACZA, że zasobooszczędna i zrównoważona produkcja i wykorzystanie produktów leśnych wspierają składowanie dwutlenku węgla i zapewniają substytuty zasobów kopalnych oraz przyczyniają się do wdrożenia zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym, jak również do realizacji innych celów Europejskiego Zielonego Ładu.
15. DOSTRZEGA potencjał niebieskiej biogospodarki UE, w tym sektora alg, w zakresie tworzenia miejsc pracy na obszarach przybrzeżnych i wiejskich, odbudowy europejskich mórz i zasobów słodkowodnych oraz dostarczania na rynek europejski produktów mających niewielki ślad węglowy.

16. **PODKREŚLA** rolę zasobooszczędnej i produkowanej w sposób zrównoważony bioenergii w zmniejszaniu zależności od kopalnych źródeł energii, w tym w ograniczaniu zależności UE od rosyjskich źródeł kopalnych.
17. **STWIERDZA**, że zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego ma dla UE strategiczne znaczenie. **DOSTRZEGA** potencjał odpadów rolno-spożywczych w zakresie produkcji alternatywnych biozasobów w celu ich zrównoważonego stosowania w różnych sektorach oraz potencjał niekonwencjonalnych źródeł zaopatrzenia w wodę na potrzeby irygacji. **AKCENTUJE**, że produkcja biometanu z bioodpadów i opartych na biomasie strumieni ubocznych zmniejsza ślad środowiskowy i klimatyczny rolnictwa, transportu i innych sektorów.
18. **UZNAJE** ważną rolę wymiaru przemysłowego w zielonej, cyfrowej i sprawiedliwej transformacji, w szczególności rolę MŚP, przedsiębiorców i przedsiębiorstw typu start-up zaangażowanych w innowacyjne łańcuchy wartości. **DOSTRZEGA** potrzebę dopasowania postępów w zakresie badań naukowych i innowacji do potrzeb rynkowych oraz zapewnienia większej konkurencyjności bioproduktów na rynku, a także potrzebę zapewnienia lepszego dostosowania polityki dotyczącej badań, rozwoju i innowacji oraz polityki przemysłowej z myślą o wsparciu celu polegającego na przyspieszeniu procesu przechodzenia z etapu badań naukowych do etapu produkcji przemysłowej, w tym poprzez rozważenie wypracowania sojuszu i klastrów przemysłowych na rzecz biogospodarki. **UZNAJE** znaczenie wzmocnienia pozycji małych i średnich podmiotów, ponieważ często brakuje im środków na badania finansowe i innowacje, przez co nie mogą zwiększyć skali działalności. **ODNOTOWUJE**, że komunikat Komisji pt. „Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej” mówi o opracowywaniu biosubstytutów.
19. **PODKREŚLA** potrzebę posiadania wykwalifikowanej siły roboczej, aby umożliwić rozwój biogospodarki, zwłaszcza na obszarach wiejskich. **Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE** wysiłki Komisji na rzecz promowania edukacji i rozwoju umiejętności związanych z biogospodarką. **DOSTRZEGA** potrzebę dalszego rozwijania dostępnych systemów edukacji związanych z biogospodarką, w tym szkoleń zawodowych.

20. WSKAZUJE na badania naukowe, innowacje i inwestycje jako kluczowe czynniki umożliwiające przejście do zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym w UE. DOSTRZEGA możliwości wynikające z różnych istniejących instrumentów finansowania stosowanych przez UE i państwa członkowskie oraz potrzebę uruchomienia dodatkowych przepływów inwestycyjnych ze źródeł prywatnych w celu dalszego wspierania wdrażania zrównoważonej biogospodarki. ZACHĘCA Komisję do promowania wykorzystywania innowacyjnych narzędzi i technologii oraz do udostępniania ich wszystkim rolnikom, także tym, którzy zajmują się hodowlą zwierząt gospodarskich i akwakulturą, oraz leśnikom. UZNAJE potrzebę dalszego wdrażania innowacji w ramach systemu wiedzy i innowacji w rolnictwie (AKIS), jak również istotną rolę partnerstw, środowisk testowych i pilotażowych w biogospodarce.
21. DOSTRZEGA wysiłki poczynione przez Komisję w celu wzmocnienia bazy wiedzy na potrzeby polityki za pośrednictwem centrum wiedzy na temat biogospodarki i systemu monitorowania biogospodarki; oraz ZWRACA UWAGĘ na rolę badań naukowych i innowacji oraz programu „Horyzont Europa”, w tym europejskich partnerstw w dziedzinie badań i innowacji, takich jak Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Biotechnologicznej Europy Opartej na Obiegu Zamkniętym (CBE JU), europejskie partnerstwa innowacyjne i strategie inteligentnej specjalizacji, w podejmowanych działaniach wspierających.
22. ODNOTOWUJE postępy w realizacji inicjatywy BIOEAST. ZACHĘCA Komisję i państwa członkowskie do zacieśnienia tej współpracy i PRZYPOMINA o potrzebie wspierania rozwoju systemów zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym w państwach członkowskich, w których postępy są powolne, poprzez wsparcie polityczne i inne mechanizmy, w tym podobne inicjatywy, w razie możliwości z udziałem krajów partnerskich. DOSTRZEGA wartość sieci współpracy między regionami w kontekście wymiany doświadczeń, wiedzy i najlepszych praktyk. Należy ułatwić transfer wiedzy do regionów słabiej rozwiniętych i obszarów wiejskich. W związku z tym ZACHĘCA Komisję do przeanalizowania możliwości promowania transferu wiedzy i udziału w działaniach w zakresie badań naukowych i innowacji w regionach słabiej rozwiniętych i na obszarach wiejskich, w tym w regionach najbardziej oddalonych.

23. DOSTRZEGA potrzebę współpracy na szczeblu międzynarodowym w dziedzinie biogospodarki w celu sprostania wspólnym globalnym wyzwaniom. DOSTRZEGA też oferowane przez biogospodarkę możliwości dotyczące wnoszenia wkładu w międzynarodowe procesy i zobowiązania.
24. APELUJE do państw członkowskich i ich regionów, by dalej wdrażały zrównoważoną biogospodarkę o obiegu zamkniętym w sposób całościowy i skoordynowany oraz by prowadziły dalsze prace nad politykami dotyczącymi biogospodarki jako ramami wspomagającymi ukierunkowanie zrównoważonej i sprawiedliwej transformacji i by w większym stopniu uwzględniały biogospodarkę w innych politykach. ODNOTOWUJE ryzyko pojawienia się luki w dostępności biomasy i UZNAJE rolę krajowych i regionalnych strategii na rzecz zrównoważonej biomasy. PODKREŚLA znaczenie współpracy transgranicznej w rozwoju biogospodarki.
25. WZYWA Komisję do lepszego uwzględnienia biogospodarki we wszystkich politykach i zapewnienia spójnych i skutecznych strategii wspierających rozwój biogospodarki w całym łańcuchu wartości i umożliwiających czerpanie korzyści z oferowanych przez nią rozwiązań, a jednocześnie do usunięcia barier regulacyjnych. ODNOTOWUJE potrzebę stworzenia całościowych, spójnych, przewidywalnych i długoterminowych ram politycznych z myślą o wykorzystaniu europejskich innowacyjnych rozwiązań opartych na biotechnologii i o rozwijaniu zrównoważonej bioenergii. PODKREŚLA, że europejska polityka musi uwzględniać i wykorzystywać specyfikę regionalną i lokalną pod kątem biogospodarki.
26. ODNOTOWUJE, że w ramach Europejskiego Zielonego Ładu przyjęto lub negocjuje się obecnie kilka wniosków prawnych, których celem jest skierowanie UE na drogę zielonej transformacji, a ostatecznie – osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz wsparcie przekształcenia UE w sprawiedliwe i dostatnie społeczeństwo o nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarce.
27. APELUJE do Komisji o udoskonalenie przygotowywanych ocen skutków, tak by lepiej uwzględniały spójność polityczną między aktami prawnym i strategiami a rozwojem biogospodarki, pod kątem ich wspólnego wkładu w realizację unijnych celów, a także ich skumulowanego wpływu na użytkowanie gruntów oraz dostawy surowców i zasobów energetycznych.

28. ZWRACA SIĘ do Komisji, by po dogłębnej ocenie działań na szczeblu unijnym i na podstawie niniejszych konkluzji przedstawiła – przed kolejnym okresem strategicznym – zaktualizowaną strategię UE dotyczącą biogospodarki i odnośny plan działania, z uwzględnieniem sprawozdania z postępów we wdrażaniu strategii UE dotyczącej biogospodarki oraz zmian w Europie i na świecie. ZACHEŃCA Komisję, by w międzyczasie składała Radzie coroczne sprawozdania na temat powiązanych z tym działań.
-